

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

DƯƠNG VĂN HUY

**GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN HỢP TÁC XÃ
NÔNG NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN BA BÈ,
TỈNH BẮC KẠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Thái Nguyên - 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

DƯƠNG VĂN HUY

**GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN HỢP TÁC XÃ
NÔNG NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN BA BÈ,
TỈNH BẮC KẠN**

Ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số ngành: 8 62 01 15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học:

1. PGS. TS. TRẦN VĂN ĐIỀN

Thái Nguyên - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan toàn bộ nội dung trong luận văn là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, tư liệu được sử dụng trong luận văn có nguồn gốc rõ ràng, trung thực. Kết quả nêu trong luận văn chưa từng được công bố trong bất cứ công trình nào.

Thái Nguyên, ngày 20 tháng 11 năm 2020

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Dương Văn Huy

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt quá trình học tập và thực hiện luận văn, tôi đã nhận được sự giúp đỡ nhiệt tình và những lời động viên, chỉ bảo ân cần của các cá nhân, tập thể, cơ quan nơi tôi công tác và các thầy, cô giáo Trường Đại học Nông Lâm, Đại học Thái Nguyên.

Trước tiên, tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới PGS.TS. Trần Văn Điền đã trực tiếp hướng dẫn và giúp đỡ tôi về mọi mặt để hoàn thành luận văn thạc sĩ chuyên ngành Kinh tế nông nghiệp này.

Thứ hai, tôi xin gửi lời cảm ơn tới Ban Giám hiệu Trường Đại học Nông Lâm, Phòng Đào tạo cùng toàn thể các Thầy, Cô giáo Khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn, đã tận tụy giúp đỡ tôi trong suốt thời gian học tập cũng như thời gian hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Thứ ba, tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ của Liên minh HTX tỉnh Bắc Kạn, UBND huyện Ba Bể; Phòng Nông nghiệp và PTNT huyện Ba Bể; Giám đốc các HTX,... đã tạo mọi điều kiện thuận lợi có thể để tôi hoàn thành đề tài luận văn này.

Cuối cùng, tôi xin chân thành cảm ơn các đồng nghiệp, bạn bè và bày tỏ lòng biết ơn đến người thân trong gia đình đã luôn tạo điều kiện giúp đỡ tôi về mặt vật chất, chia sẻ những khó khăn và động viên tinh thần trong thời gian học tập và hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Dương Văn Huy

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
3.1. <i>Đối tượng nghiên cứu</i>	3
3.2. <i>Phạm vi nghiên cứu.....</i>	3
4. Những đóng góp mới, ý nghĩa khoa học và thực tiễn	4
4.1. <i>Những đóng góp mới của luận văn.....</i>	4
4.2. <i>Ý nghĩa trong học tập và nghiên cứu khoa học</i>	4
4.3. <i>Ý nghĩa trong thực tiễn.....</i>	4
Chương 1. CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA ĐỀ TÀI.....	5
1.1. Cơ sở lý luận phát triển Hợp tác xã nông nghiệp	5
1.2. Tình hình phát triển HTX trên thế giới và tại Việt Nam	13
Chương 2. ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU ..	29
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	29
2.1.1. <i>Khái quát điều kiện tự nhiên</i>	29
2.1.2. <i>Khái quát điều kiện kinh tế - xã hội</i>	33
2.2. Nội dung nghiên cứu	36
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	36
2.3.1. <i>Phương pháp điều tra thu thập số liệu</i>	36
2.3.2. <i>Phương pháp xử lý số liệu</i>	38
2.3.3. <i>Phương pháp phân tích dữ liệu.....</i>	38
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu.....	39
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	40
3.1. Tình hình phát triển HTX trên địa bàn huyện Ba Bể giai đoạn 2017–2019 ..	40
3.2. Thực trạng phát triển HTX nông nghiệp ở huyện Ba Bể giai đoạn 2017-2019..	44
3.2.1. <i>Thông tin chung về các HTX được điều tra</i>	44
3.2.2. <i>Tình hình vốn góp ban đầu của các HTX</i>	45
3.2.3. <i>Thực trạng phát triển các HTX nông nghiệp</i>	46
3.3. Một số đánh giá chung về phát triển HTX nông nghiệp huyện Ba Bể ..	59
3.3.1. <i>Đánh giá về một số thành tựu nổi bật.....</i>	59

3.3.2. <i>Đánh giá về tổ chức quản lý</i>	61
3.3.3. <i>Đánh giá về hiệu quả hoạt động trong phát triển kinh tế - xã hội</i> .	62
3.3.4. <i>Một số hạn chế trong phát triển HTX nông nghiệp huyện Ba Bể</i> ...	63
3.3.5. <i>Những nguyên nhân của hạn chế</i>	66
3.4. Phân tích điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và nguy cơ và thách thức (SWOT) trong phát triển HTX nông nghiệp huyện Ba Bể	67
3.5. Đề xuất một số giải pháp phát triển HTX nông nghiệp huyện Ba Bể ...	68
3.5.1. <i>Mục tiêu</i>	68
3.5.2. <i>Một số giải pháp chủ yếu thúc đẩy phát triển HTX nông nghiệp trên địa bàn huyện Ba Bể</i>	69
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	77
1. Kết luận.	77
2. Kiến nghị	78
TÀI LIỆU THAM KHẢO	80
PHỤ LỤC	83

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

TỪ VIẾT TẮT	GIẢI THÍCH NGHĨA
BKS	Ban kiểm soát
BGD	Ban giám đốc
DN	Doanh nghiệp
HĐND	Hội đồng nhân dân
HĐQT	Hội đồng quản trị
HTX	Hợp tác xã
ILO	Tổ chức lao động quốc tế (International Labour Organization)
KT - XH	Kinh tế - Xã hội
NQ	Nghị quyết
NUCI	Hợp tác xã quốc gia Ấn Độ
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU

Bảng 3. 1 Số lượng HTX trên địa bàn huyện Ba Bể giai đoạn 2017 – 2019.....	42
Bảng 3. 2. Phân loại HTX theo lĩnh vực hoạt động giai đoạn 2017-2019.....	43
Bảng 3. 3. Số lượng HTX nông nghiệp huyện Ba Bể giai đoạn 2017–2019.....	47
Bảng 3. 4. Tổng số thành viên của các HTX nông nghiệp huyện Ba Bể.....	50
Bảng 3. 5. Thống kê trình độ học vấn của đội ngũ cán bộ quản lý HTX	52
Bảng 3. 6. Kết quả hoạt động sản xuất kinh doanh của HTX nông nghiệp huyện Ba Bể giai đoạn 2017-2019	54
Bảng 3. 7. Tổng hợp thu nhập bình quân của các Hợp tác xã	56

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 2.1. Bản đồ khu vực nghiên cứu	29
Hình 3. 1. Tỷ lệ các loại hình HTX ở huyện Ba Bể năm 2017-2019	42
Hình 3. 2. Vốn góp của các HTX khi mới thành lập	45
Hình 3. 3. Cơ cấu tổ chức của các HTX nông nghiệp huyện Ba Bể.....	48
Hình 3. 4. So sánh giá trị tài sản của các HTX từ năm thành lập và năm 2019.....	58

TRÍCH YẾU LUẬN VĂN

1. Tên tác giả: Dương Văn Huy

2. Tên luận văn: Giải pháp phát triển hợp tác xã nông nghiệp trên địa bàn huyện Ba Bể, tỉnh Bắc Kạn.

3. Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp Mã số: 8.62.01.15

4. Cơ sở đào tạo: Trường Đại học Nông lâm, Đại học Thái Nguyên

5. Mục tiêu và đối tượng nghiên cứu

5.1. Mục tiêu nghiên cứu

Đề tài đã hệ thống hóa cơ sở lý luận và thực tiễn HTX nông nghiệp, đánh giá thực trạng về tổ chức, hoạt động và đề xuất các giải pháp phát triển hiệu quả HTX nông nghiệp trên địa bàn huyện Ba Bể, tỉnh Bắc Kạn.

5.2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

- *Đối tượng nghiên cứu:* Đối tượng nghiên cứu của đề tài là toàn bộ dữ liệu liên quan đến 12 HTX nông nghiệp ở huyện Ba Bể, tỉnh Bắc Kạn.

- *Phạm vi nghiên cứu:*

+ Về không gian: Luận văn tập trung nghiên cứu trên phạm vi toàn huyện Ba Bể, tập trung nghiên cứu sâu 12 HTX nông nghiệp trên địa bàn huyện.

+ Về thời gian: Đề tài được thực hiện từ tháng 01/2020 đến 09/2020.

6. Các phương pháp sử dụng

- Sử dụng phương pháp kế thừa tài liệu; điều tra thu thập dữ liệu sơ cấp, thứ cấp bằng bảng hỏi, phỏng vấn trực tiếp cán bộ quản lý và thành viên HTX.

- Sử dụng phương pháp phân tổ thống kê để hệ thống hóa, tổng hợp tài liệu, phân chia theo các nội dung, chỉ tiêu cho phù hợp với việc nghiên cứu và công cụ Excel để xử lý số liệu.

- Sử dụng phương pháp thống kê mô tả, so sánh, phân tích SWOT để phân tích số liệu nhằm làm rõ tình hình biến động của các chỉ tiêu nghiên cứu trong mối quan hệ với các chỉ tiêu khác.

7. Tóm tắt kết quả chính của đề tài

Thực trạng phát triển HTX nông nghiệp ở huyện Ba Bể giai đoạn 2017-2019: Đã có sự thay đổi và chuyển biến theo hướng tích cực về phát triển HTX trên